

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 351/2021
21.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Бранка Станића, у парници из радног спора тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александар С. Жежељ, адвокат из ..., против туженог Клиничког центра Србије, Београд, ради утврђења и поништаја решења о отказу, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2562/19 од 16.10.2020. године, у седници одржаној 21.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, па се **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2562/19 од 16.10.2020. године, тако што се **ОДБИЈА** жалба туженог и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П1 2810/18 од 14.05.2019. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 16.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема отправке пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2810/18 од 14.05.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено да је радни однос тужиоца заснован на одређено време, постао радни однос на неодређено време и то дана ...2009. године што је тужени дужан да призна и трпи. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено решење туженог од ...2018. године о престанку радног односа тужиоцу као незаконито. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршење до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2562/19 од 16.10.2020. године, ставом првим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставу првом изреке, тако што је одбачена тужба тужиоца за утврђење да је радни однос тужиоца код туженог на одређено време постао радни однос на неодређено време по сили закона. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом и трећем изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца да се поништи као незаконито решење туженог од ...2018. године и обавезе тужени да га врати на рад. Ставом трећим изреке,

преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу четвртог изреке првостепене пресуде тако што је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 102.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на одређено време на слободном радном месту ... по основу више сукцесивно закључених уговора о раду на одређено време и анекса уговора о раду у периоду преко 10 година, почев од ...2008. непрекидно обављајући послове истог радног места. Последње закљученим уговором о раду од ....2018. године, тужилац је засновао радни однос на одређено време за период од ...2018. године до повратка на рад одсутног запосленог са боловања. Оспореним решењем о престанку радног односа од ...2018. године тужиоцу је отказан уговор о раду на одређено време на пословима радног места референта ... због истека рока на који је заснован – повратка одсутног запосленог на рад.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључујући да је тужилац радио на истоврсним пословима дуже од 24 месеца код туженог на основу члана 37. Закона о раду и нашао да су се стекли услови за преображај радног односа дана 17.04.2009. године (12 месеци плус 5 радних дана, рачунајући од првог закљученог уговора о раду).

По оцени другостепеног суда, тужба тужиоца је поднета по истеку законом прописаног рока из члана 195. Закона о раду јер је тужилац за повреду права сазнао закључењем уговора о раду на одређено време ради замене привремено одсутног запосленог. Како је од закључења тог уговора до подношења тужбе прошао рок од 60 дана, другостепени суд је тужбу тужиоца одбацио и одбио захтеве за утврђење постојања радног односа.

Становиште другостепеног суда није правилно.

Према члану 37. Закона о раду (пре измена „Сл. гласнику“ бр. 75/14, радни односе се заснива на време чије је трајање унапред одређено када су у питању сезонски послови, рад на одређеном пројекту, повећање обима посла који траје одређено време и слично, за време трајања тих потреба, с тим што тако заснован радни однос непрекидно или са прекидима не може трајати дуже од 12 месеци. Под прекидом из става 1. овог члана не сматра се прекид рада краћи од 30 радних дана. Радни однос на

одређено време ради замене привремено одсутног запосленог може се засновати до повратка привремено одсутног запосленог. Радни однос заснован на одређено време постаје радни однос на неодређено време, ако запослени настави да ради најмање пет радних дана по истеку рока за који је заснован радни однос.

Тужени је злоупотребио право из цитиране законске одредбе којим је прописано у којим случајевима се уговор о раду на одређено време може закључити. У конкретном случају, тужилац је код туженог био у радном односу више од 10 година по уговорима о раду на одређено време ради потребе посла на радном месту референт за ..., сектор општих послова на истом месту рада у свим уговорима. Послови који су поверени тужиоцу су послови на којима је тужени имао сталну, а не временски ограничену потребу. Због тога је првостепени суд правилно утврдио постојање радног односа између парничних странака. Као последица усвајања оваквог захтева тужиоца, утврђена је и обавеза туженог да тужиоца реинтегрише у радни однос (члан 191. Закона о раду).

Закључивање последњег уговора за исте послове и исто место рада, али до повратка одређеног запосленог сматра се злоупотребом права од стране послодавца који је на овај начин покушао да изигра правило по преображају радног односа и вештачки створи привид да је дошло до промене основа за закључење уговора. Закључење оваквог уговора не води, како то погрешно закључује другостепени суд, до повреде права запосленог, односно датум закључења овог уговора нема, по оцени ревизијског суда, значаја за рачунање рока за подношење тужбе. Тај рок тече од дана када је тужилац сазнао за повреду права, а то је дан када је тужени донео решење о престанку радног односа (иако декларативног карактера). Од тог датума (17.09.2018. године) до датума подношења тужбе (20.09.2018. године) није протекао рок од 60 дана, због чега је тужба благовремена.

Тужиоцу су на основу члана 162. став 2. ЗПП досуђени трошкови ревизијског поступка на име састава ревизије од стране адвоката у износу од 16.500,00 динара, одмерени према важећој АТ. Трошкови на име судске таксе на ревизију и одлуку по ревизији тужиоцу нису досуђени јер такве трошкове тужилац није ни тражио. Преиначењем одлуке другостепеног суда и одбијањем жалбе потврђена је првостепена пресуда која у себи садржи и решење о трошковима првостепеног поступка који су досуђени.

На основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић